

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

26.8.2013

B7-0000/2013

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave Komisije

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o europskoj politici susjedstva: prema jačanju partnerstva. Stajalište Europskog parlamenta o izvješćima za 2012.
(2013/2621(RSP))

Pier Antonio Panzeri, Jacek Saryusz-Wolski
u ime Odbora za vanjske poslove

**Rezolucija Europskog parlamenta o europskoj politici susjedstva: prema jačanju partnerstva. Stajalište Europskog parlamenta o izvješćima za 2012.
(2013/2621(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju od 20. ožujka 2013. Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Europske komisije naslovljenu „Europska politika susjedstva: rad prema jačem partnerstvu (JOIN(2013) 4 završna verzija), od 25. svibnja 2011. o "Novom odgovoru na promjenjivo susjedstvo" (COM(2011)0303) i od 8. ožujka 2011. o "Partnerstvu za demokraciju i zajednički napredak s južnim Sredozemljem" (COM(2011)0200),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća za vanjske poslove Europske unije od 26. srpnja 2010., 20. lipnja 2011. i 22. srpnja 2013. o europskoj politici susjedstva i zaključke Vijeća za vanjske poslove i trgovinu Europske unije od 26. rujna 2011. i Europskog vijeća od 7. veljače 2013.,
- uzimajući u obzir radne dokumente osoblja o provedbi europske politike susjedstva u istočnim zemljama te politike (Napredak u 2012. i preporuke za djelovanje),
- uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju Europske komisije i Visoke predstavnice za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 15. svibnja 2012., pod nazivom „Istočno partnerstvo: plan za sastanak na vrhu u jesen 2013.□ (JOIN(2012) 13 završna verzija),
- uzimajući u obzir komunikacije Komisije od 11. ožujka 2003. o „Šira Europa – susjedstvo: novi okvir za odnose s istočnim i južnim zemljama□ (COM(2003)0104), od 12. svibnja 2004. pod naslovom „Europska politika susjedstva – strateški dokument□ (COM(2004)0373), od 4. prosinca 2006. o „Jačanju europske politike susjedstva□ (COM(2006)0726), od 5. prosinca 2007. o „Jakoj europskoj politici susjedstva□ (COM(2007)0774), od 3. prosinca 2008. o „Istočnom partnerstvu□ (COM(2008)0823), od 20. svibnja 2008. pod naslovom „Proces iz Barcelone: Unija za Mediteran□ (COM(2008)0319), od 12. svibnja 2010. o „Analizi europske politike susjedstva□ (COM(2010)0207) i od 24. svibnja 2011. o „Dijalogu za migraciju, mobilnost i sigurnost sa zemljama južnog Mediterana□ (COM(2011)0292),
- uzimajući u obzir zajedničke izjave na sastanku na vrhu Istočnog partnerstva u Pragu od 7. svibnja 2009. i na sastanku na vrhu Istočnog partnerstva u Varšavi 29. – 30. rujna 2011.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu ministara vanjskih poslova Istočnog partnerstva na sastanku u Bruxellesu 23. srpnja 2012.,

- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2011/424/ZVSP od 18. srpnja 2011. o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije za regiju južnog Mediterana¹ i Odluku Vijeća 2011/518/ZVSP od 25. kolovoza 2011. o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije za južni Kavkaz i krizu u Gruziji²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1638/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2006. o utvrđivanju općih odredbi o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo i partnerstvo³
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 7. travnja 2011. o reviziji europske politike susjedstva □ istočna dimenzija⁴ i o reviziji europske politike susjedstva □ južna dimenzija⁵,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 14. prosinca 2011. o reviziji europske politike susjedstva⁶,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 23. svibnja 2013. o povratu imovine zemalja Arapskog proljeća u tranziciji⁷,
- uzimajući u obzir zaključke sastanka na vrhu Euro-mediteranskih parlamenata (Marseille, 6. – 7. travnja 2013.) i zaključke Parlamentarnih skupština Euromeda i Euronesta,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije koje sadrže preporuke Europskog parlamenta Vijeću, Komisiji i Europskoj službi za vanjsko djelovanje o pregovorima o Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Armenije⁸, Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Azerbajdžana⁹, Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Moldove¹⁰, Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Gruzije¹¹ i Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Ukrajine¹²,
- uzimajući u obzir osnivački akt Parlamentarne skupštine Euronesta od 3. svibnja 2011.¹³,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu Istočnog partnerstva ministara vanjskih poslova Višegradske skupine, Irske i Latvije, koja je objavljena u Krakovu 17. svibnja 2013.,

¹ SL L 188, 19.7.2011., str. 24.

² SL L 221, 27.8.2011., str. 5.

³ SL L 310, 9.11.2006., str. 1.

⁴ SL C 296 E, 2.10.2012., str. 105.

⁵ SL C 296 E, 2.10.2012., str. 114.

⁶ SL C 168 E, 14.6.2013., str. 26.

⁷ Usvojeni tekstovi, P7_TA-PROV(2013)0224.

⁸ Usvojeni tekstovi, P7_TA-PROV(2012)0128.

⁹ Usvojeni tekstovi, P7_TA-PROV(2012)0127.

¹⁰ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2011)0385, 15.9.2011.

¹¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2011)0514, 17.11.2011.

¹² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2011)0514, 1.12.2011.

¹³ SL C 198, 6.7.2011., str. 4.

- uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir revolucije u arapskom svijetu, koje predstavljaju važan korak u suvremenoj povijesti zemalja Južnog susjedstva Europe i u odnosima između EU-a i tih zemalja, uz provedbu razlikovnog pristupa utemeljenog na načelu pomoći u skladu s izvedbom i napretkom partnerskih zemalja („više za više□ i „manje za manje□), koji se redovito ocjenjuje u izvješćima o napretku prema specifičnim i mjerljivim kriterijima, te uzimajući u obzir činjenicu da nedosljedna primjena načela „više za više□ može sama sebi našteti i obezvrijediti cijeli proces, kao i Unijin utjecaj i vjerodostojnost.
 - uzimajući u obzir potrebu da se osigura da je Unijina vanjska politika dosljedna, posebno u odnosu na njezine unutarnje politike i potrebu da se izbjegnu dvostruki standardi te uzimajući u obzir također i činjenicu da gospodarska i finansijska kriza ne mogu opravdati smanjenje Unijinog angažmana u susjedstvu;
 - uzimajući u obzir narodne demonstracije u arapskom svijetu u 2011., koje su bile poziv na dostojanstvo, demokraciju, slobodu i socijalnu pravdu, te činjenicu da je dvije godine kasnije nekoliko mediteranskih zemalja suočeno s teškom gospodarskom situacijom,
- A. budući da sporazumi o pridruživanju nisu cilj sami po sebi, nego su instrument duboke reforme, sustavne transformacije i približavanja Uniji, njezinim vrijednostima i standardima; budući da je stoga njihova pravilna i pravodobna provedba vodeći kriterij u ocjenjivanju situacije u dotičnim zemljama;
- B. budući da se ocjena postignutog napretka od strane država članica mora temeljiti na općim zajedničkim načelima i posebnim uvjetima prilagođenima određenoj zemlji na osnovi učinkovitih pokazatelja i mjerila;
- C. budući da su temeljna načela demokracije vrijednosti koje se ne smije prekršiti; budući da se oduzimanjem građanima njihovih zakonitih prava na izbor vlasti primjenom selektivnog pravosuđa koje je usmjereno protiv opozicijskih vođa, kao u slučaju bivših predsjednika vlada Julije Timošenko i Vane Merabišvilija, te zatvaranjem političkih protivnika ugrožavaju ta temeljna načela;
- D. budući da nezadovoljavajući napredak zemalja Istočnog partnerstva može biti rezultat spore ili nepostojeće dinamike političkih i društvenih promjena u partnerskim zemljama, zamora Unije u vezi s europskom politikom susjedstva, nedostatka pokazivanja dovoljno motivirajuće europske perspektive, također i zbog gospodarske i finansijske krize, ali i utjecaja Rusije i njezine konkurentne ponude integracije u Euroazijsku uniju;
- E. budući da je cilj Istočnog partnerstva promicati parlamentarnu demokraciju i tržišno gospodarstvo, stvoriti krug prijatelja Unije i promicati suradnju među njima; budući da bi stoga doprinos sigurnosti i boljitu obaju strana trebao biti vodeće načelo za ocjenu napretka;
1. pozdravlja objavu izvješća o napretku za 2012. za južne zemlje europske politike susjedstva te za istočne partnere, ali žali zbog toga što u većini slučajeva izvješća, kao i događaji koji su uslijedili, prikazuju mješovitu sliku napretka, stagnacije i nazadovanja te opisuju nacionalnu situaciju bez ocjenjivanja programa koje vrši Unija ili davanja

konkretnih prijedloga u vezi s raspodjelom pomoći razvojne suradnje; mišljenja je da bi ta izvješća također trebala sadržavati usporedive podatke o prethodnim godinama;

2. mišljenja je da bi Europski parlament trebao biti potpuno povezan s provedbom nove europske politike susjedstva i redovito informiran o napretku u provedbi reformi u partnerskim zemljama; žali zbog činjenice što ga se ne konzultira uvjek pri izradi akcijskih planova niti obavještava o duhu rasprava; poziva na to da se europskim parlamentarcima dodijeli status promatrača kako bi sudjelovali u sastancima pododbora za politiku i ljudska prava;
3. zabrinut je zbog činjenice da se smatra da je postignuti napredak partnerskih zemalja nejednak; poziva na konkretno ocjenjivanje učinkovitosti revidirane europske politike susjedstva; poziva na dosljednu provedbu razlikovnog pristupa i načela „više za više“ te po mogućnosti „manje za manje“, što je kamen temeljac revidirane europske politike susjedstva;
4. smatra da bi se potpora demokratskom tranzicijskom procesu trebala usredotočiti na razvoj institucionalnih kapaciteta demokratskih institucija i na potporu političkim strankama te poziva Uniju i države članice da ojačaju projekte twinninga s nacionalnim tijelima;

Istočno partnerstvo

5. preporuča da bi Unija trebala: (a) izbalansirati primjenu načela više-za-više i dopuniti ga pozitivnom konkurencijom između partnerskih zemalja („pristup regatta“); (b) primijeniti dvoslojni pristup – biti zahtjevna prema vladama istočnog partnerstva, a istovremeno otvorena, darežljiva i angažirana prema građanima partnerskih zemalja; (c) poticati te građane da djeluju u korist europskih vrijednosti, standarda i reformi te djelovati kao transformativna, normativna sila; (d) izraditi dugoročnu strategiju društvene europeizacije koja obuhvaća unutarnje promjene i aspiracije društava prema slobodi i boljitku; (e) decentralizirati istočno partnerstvo angažirajući se s javnim akterima na obje strane i nudeći im svoje okrilje putem horizontalnih partnerstva i twinninga, popraćenih povećanom mobilnošću, međuljudskim kontaktima, olakšavanjem viznog sustava i mogućnošću budućeg sustava bez viza, pri čemu bi se trebao primjenjivati pristup „prvo susjedi“; i (f) pokrenuti parafiranje ili potpisivanje sporazuma o pridruživanju te ciljati na njihovo promptno stupanje na snagu, prvo na provizornoj osnovi, a potom u potpunosti, prije kraja tekućeg saziva Europskog parlamenta i Europske komisije, pod uvjetom da su ispunjeni potrebni zahtjevi;
6. preporuča da bi zemlje Istočnog partnerstva trebale: (a) izbalansirati i udvostručiti svoje napore prema ispunjenju političkih, pravnih i gospodarskih kriterija; (b) ugraditi u svoja društva temeljne vrijednosti demokracije, vladavine prava i ljudskih prava; (c) dodatno poticati društvene promjene, reformske procese i sustavno poboljšanje javnih standarda i uprave, smatrajući europsku integraciju kao civilizacijski izbor, a ne samo kao gospodarski i upravni napor; (d) smanjiti razliku između retorike i praktičnih radnji; (e) posvetiti veću pozornost multilateralnim strukturama istočnog partnerstva i učenju kroz najbolje prakse; (f) primijeniti na regionalne sukobe duh i lekcije naučene iz povijesnog iskustva europske integracije; (g) uključiti građane i angažirati javne aktere u horizontalna partnerstva i twinning s odgovarajućim akterima u Uniji te surađivati s društvom i mlađom generacijom kao čimbenikom promjena;

Armenija

7. prepoznaće napredak u vezi s demokratskim standardima i ispunjavanjem uvjeta Sporazuma o pridruživanju, ali priznaje da na području demokracije i dalje postoje trajne manjkavosti;

Azerbajdžan

8. žali što i dalje postoji nejasna vizija i neodlučnost oko pitanja sporazuma o pridruživanju/opširnih i sveobuhvatnih sporazuma o slobodnoj trgovini, koje su popraćene ozbiljnim manjkavostima na području demokracije i ljudskih prava;

Bjelarus

9. žali zbog stagnirajuće, neprihvatljive situacije u vezi s ljudskim pravima, demokracijom i političkim zatvorenicima te zbog nedostatka napretka u vezi s poštovanjem vrijednosti i standarda koje Unija promiče; inzistira na tome da su potrebne kritička angažiranost i stroga uvjetovanost Unije popraćene plenarnim, otvorenim stavom prema civilnom društvu;

Gruzija

10. prepoznaće izvanredan napredak koji je postignut u vezi s modernizacijom zemlje i ispunjavanjem uvjeta Sporazuma o pridruživanju; zabrinut je što je nakon egzemplarnog mirnog prijenosa vlasti poslije demokratskih parlamentarnih izbora uslijedilo ozbiljno nazadovanje u vezi s primjenom demokratskih standarda, a došlo je i do primjene selektivne pravde prema vodećim političkim protivnicima;

Moldavija

11. pohvalno gleda na napredak postignut zahvaljujući političkoj odlučnosti da se ispune uvjeti Sporazuma o pridruživanju;

Ukrajina

12. žali zbog toga što je zaustavljen napredak u ispunjavanju uvjeta Sporazuma o pridruživanju, utvrđenih zaključcima Vijeća od 10. prosinca 2012. i Rezolucijom Parlamenta od 13. prosinca 2012., te što Ukrajina i dalje primjenjuje selektivnu pravdu i nije uspjela reformirati svoj izborni sustav i pravosuđe;

Južno susjedstvo

13. zadovoljan je zbog uspjeha svoje inicijative osnivanja radnih skupina za Tunis, Jordan i Egipat, ali naglašava da bi ti sastanci između privatnih zainteresiranih strana, tijela javne vlasti i međunarodnih organizacija trebali dovesti do konkretnih rezultata;
14. poziva Uniju i njezine države članice da provedu pravu politiku mobilnosti sa zemljama Južnog susjedstva, pogotovo potpisivanjem sporazuma o liberalizaciji viznog režima i sporazuma o ponovnom prihvatu, sličnih sporazumima potpisanim s većinom zemalja Istočnog partnerstva;
15. smatra prioritetom pružanje potpore zemljama partnericama oko razvoja i financiranja projekata u vezi s regionalnom politikom i uključivanja regionalnih enklava; preporučuje u tom smislu poduzimanje koraka za razvoj vještina zemalja partnerica i Tajništva Unije za Mediteran koristeći iskustvo Unije na području upravljanja europskim regionalnim fondovima;
16. smatra kako postoji hitna potreba za promicanjem projekata za integraciju Magreba kako bi se olakšao protok robe, kapitala i osoba; poziva Alžir i Maroko da ostvare aktivno partnerstvo koje je u stanju nositi se s teritorijalnim izazovima; pozdravlja činjenicu što je Unija preuzeila sjeverno supredsjedanje Unijom za Mediteran te od nje očekuje promicanje dosljednosti politike, sveopću koordinaciju i učinkovitost, s posebnim naglaskom na projekte koji dobivaju finansijska sredstva;

Alžir

17. poziva Alžir da sudjeluje u europskoj politici susjedstva te žali što još uvijek nije usvojio akcijski plan;
18. zabrinut je zbog toga što se u Alžиру ne mogu jamčiti ljudska prava i temeljne slobode, posebno pravo na udruživanje i prosvjed; traži otvoreni i transparentan postupak revizije Ustava;
19. poziva Uniju da pojača svoju podršku alžirskim organizacijama civilnog društva i programima koji promiču zapošljavanje mladih, gospodarsko upravljanje, poboljšanje poslovne okoline te jačanje sloboda i temeljnih prava;

Egipat

20. izuzetno je zabrinut zbog trenutačne situacije u Egiptu, političke polarizacije, situacije povezane sa sigurnosti, ekonomске situacije i poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda; naglašava hitnu potrebu za konstruktivnim i uključivim političkim dijalogom kako bi se utvrdio jasan plan za prijelaz na demokraciju;
21. poziva Uniju da primjeni načelo „uvjetovanosti“ te da se ne obvezuje na potpuni i detaljni sporazum o slobodnoj trgovini sve dok se ne ispune uvjeti za političku stabilnost, kao što su uspostavljena izabrana demokratska tijeka, vladavina prava i poštovanje temeljnih prava;
22. smatra da bi se Unija trebala usredotočiti na pružanje potpore prijelazu na demokraciju,

razvoju institucijskih kapaciteta, reformi pravosuđa, razvoju nevladinih organizacija i poboljšanju poslovne okoline;

Izrael

23. primjećuje da Izrael pozitivno provodi akcijski plan, za čiji je rok određena 2009.; međutim, žali zbog uporne antidemokratske i diskriminacijske politike aktualne vlade te poziva Izrael da poduzme potrebne mjere za poboljšanje prava manjina, posebno prava članova arapsko-izraelske i beduinske zajednice; osim toga, poziva Europsku komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da u tu svrhu razviju projekte;
24. pozdravlja nastavak izravnih pregovora između Izraelaca i Palestinaca; ističe svoju predanost rješenju s dvije države, koje se temelji na granicama iz 1967., s Jeruzalemom kao glavnim gradom obje države; izražava svoje neslaganje s neprekidnim protuzakonitim podizanjem naseobina na okupiranim teritorijima;
25. poziva Izrael da prestane sa zlouporabom nezakonitog administrativnog uhičenja Palestinaca te da poštuje međunarodno pravo u vezi s uvjetima zadržavanja palestinskih zatvorenika, posebno žena i djece;

Jordan

26. prepoznaje poboljšanu suradnju između Unije i Jordana, posebno s potpisivanjem Protokola za sudjelovanje Jordana u programima Unije, te pozitivni napredak političkih reformi;
27. poziva Europsku komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da daju finansijski prioritet projektima kojima se potiču demokratske i pravosudne reforme, borba protiv korupcije i humanitarna pomoć izbjeglicama;
28. pozdravlja aktivnu ulogu Jordana u rješavanju konflikata na Bliskom istoku, kao i njegov ozbiljan trud da prihvati izbjeglice iz Sirije; pozdravio bi kad bi Jordan potpisao Konvenciju Ujedinjenih naroda o statusu izbjeglica;

Libanon

29. poziva na brzu provedbu akcijskog plana te žali zbog sporosti provedbe reformi, ali svjestan je volatilnosti konteksta, posebno zbog nepopuštanja sukoba u Siriji;
30. smatra da bi se pomoć Unije trebala usredotočiti na pružanje potpore institucijama i razvoj njihovih kapaciteta, na osnaživanje pravosudnog sektora i njegove neovisnosti te na pomoć na granicama; poziva libanonski parlament da nastavi sa svojim radom;

Libija

31. potiče libijske vlasti da nastave s demokratskim reformama i mjerama usmjerenima na stabiliziranje sigurnosne i političke situacije; poziva na nastavak pregovora oko potpisivanja Sporazuma o pridruživanju između Unije i Libije;

32. poziva Europsku komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da svoju potporu usmjere na stvaranje institucija u Libiji i razvoj njihovih kapaciteta, na sastavljanje ustava, obuku libijskih visokih dužnosnika prvenstveno u sektorima sigurnosti i pogranične sigurnosti, kao i na drugim područjima kao što je pravosuđe;

Maroko

33. smatra da bi provedba ustava, reforma sektora pravosuđa i jačanje kapaciteta demokratskih institucija trebali biti glavni cilj potpore Unije Maroku;

34. predlaže brzu provedbu novog ustava, popraćenu rasporedom usvajanja temeljnih zakona i nacionalne povelje za reformu pravosudnog sustava te u tom smislu ističe da se ta reforma provodi već barem tri godine, uz znatnu finansijsku potporu Unije; podsjeća da bi razvoju Maroka trebala doprinijeti provedba reformi politika, a posebno postupka za naprednu regionalizaciju, uzimajući u obzir kulturne, ekonomске i društvene posebnosti;

35. pozdravlja aktivnu ulogu Maroka u rješavanju sukoba u Siriji i traženju razrješenja situacije u Sahelu u okviru Ujedinjenih naroda, kao i u okviru inicijativa za regionalnu suradnju; ponovno potvrđuje svoju potporu mjerama koje je poduzeo posebni izaslanik glavnog tajnika Ujedinjenih naroda za postizanje pravednog, trajnog i obostrano prihvatljivog političkog rješenja u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda;

Palestina

36. poziva na učinkovitu provedbu novog akcijskog plana; pozdravlja napredak koji su postigle palestinske vlasti u vezi s provedbom aktualnog akcijskog plana unatoč izuzetno teškoj situaciji, koja je napose posljedica izraelske okupacije i s time povezanih finansijskih izazova;

37. ponovno poziva na pomirbu među Palestincima koja bi bez odgadanja trebala dovesti do održavanja predsjedničkih i općih izbora;

38. poziva Europsku komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da kao prioritet podrže poteze za osnaživanje institucija, modernizaciju javnih službi i projekte kojima je cilj uključivanje žena i mladih u ekonomski i političke aktivnosti;

Sirija

39. podsjeća na svoju izuzetnu zabrinutost zbog katastrofalne humanitarne situacije te smatra da je hitni prioritet međunarodne zajednice i Unije okončavanje sukoba, posebno podržavajući pokušaje posredništva, kao što je II. ženevska konferencija, te povećavajući humanitarnu pomoć;

Tunis

40. pozdravlja pojačanu predanost Unije i Tunisa, kako je opisana u akcijskom planu, te

poziva obje strane da akcijski plan usvoje, ali žali zbog toga što je došlo do slabog stvarnog poboljšanja u vezi s konsolidacijom prijelaza na demokraciju i zbog produljenja kriznog stanja;

41. poziva Europsku komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da pojačaju pružanje potpore mjerama za otvaranje regija preko projekata za razvoj infrastrukture, za poticanje zapošljavanja, pogotovo mladim, za civilno društvo na regionalnoj razini te za reformu pravosudnog sektora s ciljem uspostavljanja vladavine prava poštujući ljudska prava i temeljne slobode;

^
^

42. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, vladama i parlamentima država članica, zemljama u okviru europske politike susjedstva te glavnom tajniku Unije za Mediteran.